

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законів України
щодо цифровізації виконавчого провадження
(реєстр. № 9363 від 07 червня 2023 року)

За дорученням Голови Верховної Ради України від 08 червня 2023 року Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 31 серпня – 01 вересня 2023 року (протокол № 138) проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо цифровізації виконавчого провадження (реєстр. № 9363 від 07 червня 2023 року), поданий Кабінетом Міністрів України (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту його метою є забезпечення виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб) (далі – рішення) шляхом осучаснення та цифровізації деяких етапів виконавчого провадження.

Для досягнення зазначеної мети Законопроектом передбачено внесення змін до законів України «Про дорожній рух», «Про нотаріат», «Про банки і банківську діяльність», «Про депозитарну систему України», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про виконавче провадження», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Законопроектом, зокрема, передбачено:

розширення функціоналу автоматизованої системи виконавчого провадження;

запровадження взаємодії між Єдиним реєстром боржників та іншими реєстрами;

можливість формування довідки про наявність/відсутність відомостей про особу в Єдиному реєстрі боржників;

удосконалення порядку звернення стягнення на кошти боржників на рахунках у банках, інших фінансових установах, який здійснюватиметься за допомогою інформаційної взаємодії виконавців та зазначених суб'єктів (автоматизований арешт коштів);

поновлення виконавчого провадження у разі повторного пред'явлення виконавчого документа;

виключення відомостей про особу з Єдиного реєстру боржників та зняття арешту з коштів на його рахунках у разі надходження на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби, рахунок приватного виконавця, коштів, достатніх для задоволення вимог стягувача, виконавчого збору, витрат виконавчого провадження, штрафів та основної винагороди приватного виконавця, які підлягають стягненню під час виконання такого рішення, буде здійснюватися автоматизовано на підставі відповідного повідомлення про погашення заборгованості за виконавчим провадженням;

визначення порядку звернення стягнення на кошти боржника, що перебувають на вкладних (депозитних рахунках);

запровадження автоматизованої взаємодії автоматизованої системи виконавчого провадження з системою депозитарного обліку цінних паперів.

Розглядаючи законопроекти, Комітет з питань правової політики виходить з такого.

Конституцією України визначено, що Україна є демократична, соціальна, правова держава (стаття 1); органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19); права і свободи людини і громадянина захищаються судом (частина перша статті 55).

Порядок виконання судових рішень визначається виключно законами України, а Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, до повноважень якого належить прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85, пункт 14 частини першої статті 92, Конституції України).

Частинами першою та другою статті 129¹ Основного Закону України встановлено, що суд ухвалює рішення іменем України. Судове рішення є обов'язковим до виконання. Держава забезпечує виконання судового рішення у визначеному законом порядку.

Виконання судового рішення є невід'ємною складовою права кожного на судовий захист і охоплює, зокрема, визначений у законі комплекс дій, спрямованих на захист і поновлення порушених прав, свобод, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, суспільства, держави (абзац третій пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 13 грудня 2012 року № 18-рп/2012).

Примусове виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб) покладається на органи державної виконавчої служби та у визначених Законом України «Про виконавче провадження» випадках - на приватних виконавців (стаття 1 Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів»).

Основним завданням органів державної виконавчої служби (державних виконавців) та приватних виконавців є своєчасне, повне і неупереджене виконання рішень, примусове виконання яких передбачено законом (стаття 3

Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів»).

Відповідно до частини першої статті 18 Закону України «Про виконавче провадження» виконавець зобов'язаний вживати передбачених цим Законом заходів щодо примусового виконання рішень, неупереджено, ефективно, своєчасно і в повному обсязі вчиняти виконавчі дії.

На думку Комітету запропоновані Законопроектом зміни сприятимуть оптимізації стадій виконавчого провадження, строків вчинення виконавчих дій та підвищенню ефективності виконавчого провадження.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило зауваження до положень Законопроекту (лист від 30 серпня 2023 року № 16/03-2023/188847).

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на своєму засіданні 12 липня 2023 року (протокол № 160) розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо цифровізації виконавчого провадження (реєстр. № 9363 від 07 червня 2023 року) та за підсумками його розгляду прийняв рішення: законопроект не матиме прямого впливу на показники бюджету. У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством.

Національною асоціацією адвокатів України за результатами опрацювання Законопроекту надано висновок та повідомлено про необхідність його доопрацювання (лист від 06 липня 2023 року № 1224/0/2-23).

Зауваження до Законопроекту висловлено у висновку підготовленому відділом міжнародного приватного права та правових проблем євроінтеграції Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г.Бурчака Національної академії правових наук України (лист від 09 червня 2023 року № 01-9/4-111).

Врахувавши вищевикладене та обговоривши законопроекти, відповідно до статей 93, 111 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного десятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо цифровізації виконавчого провадження (реєстр. № 9363 від 07 червня 2023 року), поданий Кабінетом Міністрів України, та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду даного Законопроекту, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті Законопроекту, інших структурних частин Законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання Законопроекту.

3. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики Божика Валерія Івановича.

Голова Комітету

Д.В. МАСЛОВ

